МІЖНАРОДНЕ ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО

УДК 341.29:502
DOI <https://doi.org/10.32841/ILA.2021.26.07>

ШУМІЛО О. М.,
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри правового забезпечення господарської діяльності
Харківського національного університету внутрішніх справ

ПРАВОВІ ЗАСАДИ МІЖНАРОДНОЇ ТЕХНІЧНОЇ ДОПОМОГИ В УКРАЇНІ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ

Анотація. У статті досліджено юридичну природу міжнародної технічної допомоги та її вплив на екологічний правопорядок, надано її нормативне визначення. Проаналізовано діяльність міжнародних організацій та урядів, які здійснюють міжнародну технічну допомогу. Досліджено основні етапи становлення та особливості об'єднаних зусиль у формуванні ефективної допомоги, зокрема і у сфері охорони навколишнього природного середовища. З'ясовано роль конференцій ООН та ОЕСР у розвитку міжнародної технічної допомоги, метою яких стало поліпшення координації допомоги між країнами-донорами і країнами-одержувачами. Приділено увагу Паризькій декларації про ефективність допомоги 2005 року, до якої приєдналась і Україна. Міжнародна технічна допомога базується на виконанні Цілей сталого розвитку і створенні сприятливих умов для цього на всіх рівнях у дусі глобального партнерства і солідарності.

Проаналізовано місію Уряду України як координатора діяльності, пов'язаної із залученням міжнародної технічної допомоги, що забезпечує формування стратегічних програм такої допомоги відповідно до європейського курсу країни та цілей сталого розвитку, схвалених резолюцією ООН.

Наведено національне законодавство про таку допомогу, яке складається із законів, указів президента, постанов уряду, відомчих актів, міжнародних договорів України у цій сфері.

Опрацьовано систему координації міжнародної технічної допомоги для визначення і впровадження ключових пріоритетів розвитку України, яка складається із трьох взаємозалежних рівнів, таких як Форум «Партнерство із розвитку», Стратегічна платформа,

Секторальні робочі групи. Приділено увагу ключовим реформам, де чільне місце віддається екологічним питанням, серед яких орієнтація на Європейський Зелений Курс, який є невід'ємною частиною стратегії ЄС щодо виконання плану ООН до 2030 року і цілей сталого розвитку. У межах Зеленої угоди Європейська комісія переорієнтовує процес економічної координації на інтеграцію цілей сталого розвитку ООН.

Деталізовано функціонування секторальних робочих груп, яке відбувається через тематичні напрями на прикладі групи, що забезпечує екологічну безпеку. Виділено такі тематичні підгрупи: належне екологічне управління, стале управління водними ресурсами та рибальством, кліматична політика, реформа лісового сектору, промислове забруднення та якість повітря, реформа поводження із відходами і біологічне різноманіття.

Проаналізовано суб'єктний склад міжнародної технічної допомоги. З одного боку, це іноземний партнер із розвитку / виконавець, а з української сторони – реципієнт / бенефіціар. Партнер із розвитку укладає письмову угоду із виконавцем, який забезпечує втілення проекту (програми), і грантову угоду із реципієнтом, який одержує МТД. Бенефіціар отримує вигоду та зацікавлений у здійсненні проекту. Проектом опікується координатор, який наглядає за реалізацією проекту.

Виявлено недоліки здійснення міжнародної технічної допомоги і запропоновано шляхи їх усунення.

Ключові слова: міжнародна технічна допомога, цілі сталого розвитку, зміна клімату, Європейський Зелений Курс, донор, виконавець, державна реєстрація проектів (програм), моніторинг проектів (програм).

Постановка проблеми. Міжнародна технічна допомога (МТД) нині є суттєвим чинником зовнішньої (міжнародної) економічної допомоги. Актуальний перелік чинних проектів МТД налічує 662 проекти. Обсяги використаних коштів такої допомоги у межах наявних у 2020 році проектів становили 1,07 млрд. дол., максимальну суму надали США – 446 млн дол. Головним партнером із розвитку України за кількістю проектів МТД є ЄС – 314 проектів МТД. Такі обсяги свідчать про активність донорських організацій, тому слід дослідити правові механізми, що регламентують її надання, використання та очікуваний ефект від її надання. Зазначене свідчить про актуальність дослідження проблем залучення і використання МТД.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання МТД у сфері охорони довкілля і здійснення екологічної політики розглядали у своїх працях А. Омельченко, Я. Мовчан, Г. Попадинець, Ю. Шемшученко, А. Гетьман, О. Вінник, Н. Саніахметова, В. Щербина та інші, а також автор цієї статті. Проте значення МТД у сфері охорони навколишнього природного середовища залишається актуальним на тлі світової мети – досягнення цілей сталого розвитку (ЦСР), визначених ООН, що і зумовлює необхідність наукових досліджень.

Метою роботи є дослідження становлення міжнародно-правового інституту МТД і його ролі у сфері охорони довкілля.

Виклад основного матеріалу дослідження. Однією із перших конференцій, на яких обговорювалися питання фінансування розвитку та ефективності надання міжнародної допомоги, стала Міжнародна конферен-

ція ООН із фінансування розвитку у Монтерреї (Мексика), де 22 березня 2002 року було прийнято Монтеррейський консенсус, який оновлено у Досі (Катар) 2008 року і в Аддис-Абебі (Ефіопія) 2015 року із прийняттям Аддис-Абебської програми дій III Міжнародної конференції із фінансування розвитку. Аддис-Абебська програма дій ставить за мету вирішити проблеми фінансування ЦСР і створення сприятливих умов для цього на всіх рівнях у дусі глобального партнерства і солідарності. Для досягнення таких цілей країни погодилися з ініціативами щодо: технологій (створення механізму сприяння розвитку технологій), інфраструктури (створення Глобального форуму із інфраструктури), соціального захисту (прийняли новий соціальний договір на користь бідних та уразливих груп), охорони здоров'я (розглянуто питання про оподаткування шкідливих речовин для стримування споживання і збільшення внутрішніх ресурсів), мікро-, малих та середніх підприємств (зобов'язалися сприяти доступному і стабільному доступу до кредитів для малих підприємств, глобальній стратегії зайнятості молоді та реалізації Глобального пакту Міжнародної організації праці про робочі місця), іноземної допомоги (стосовно зобов'язання досягти цільового показника 0,7% валового національного доходу на офіційну допомогу з метою розвитку і 0,15–0,20% – для найменш розвинутих країн), пакета заходів для найбідніших країн (зобов'язання припинити скорочення допомоги бідним країнам, водночас ЄС зобов'язується збільшити свою допомогу найменш розвинутим країнам до 0,2% валового національного доходу до 2030 року), оподаткування (всебічне співробітництво та діалог між національними податковими органами), зміни клімату (розвинуті країни мають виконати своє зобов'язання зі спільної мобілізації 100 млрд дол. США у рік до 2020 року із різних джерел для задоволення потреб країн, що розвиваються, та поступово відмовитися від неефективних субсидій на викопне паливо).

У період із 2003 по 2011 рр. було проведено чотири форуми високого рівня щодо ефективності допомоги в аспекті «безперервних зусиль із модернізації, поглиблення і розширення співробітництва у цілях розвитку та надання допомоги», які координуються через ОЕСР. Вони проходили у Римі (Італія, 2003), Парижі (Франція, 2005), Аккрі (Гана, 2008) і Пусані (Республіка Корея, 2011), темою яких було поліпшення координації допомоги між країнами-донорами і країнами-одержувачами. Найвідомішим актом стала Паризька декларація про ефективність допомоги 2005 року (Україна приєдналася згідно з Указом Президента 19 квітня 2007 року) [1], в якій викладено п'ять основоположних засад підвищення ефективності допомоги, а саме: причетність (країни-одержувача), відповідність (донорської допомоги цілям і системам одержувачів), гармонізація (донорські системи), управління результатами і взаємна відповідальність. У Декларації встановлено 12 цільових показників (пізніше виражених у 13 кількісних цільових маркерах) для виконання цих принципів до 2010 року [2].

Форум високого рівня щодо ефективності зовнішньої допомоги (анг. HLF-3) проходив у Аккрі 2–4 вересня 2008 року, мета якого полягала у розвиненні напрацювань двох попередніх форумів. Аккрська програма дій (анг. AAA) приділила увагу прискоренню прогресу у виконанні зобов'язань, викладених у Паризькій декларації, та визначила три основні сфери, за якими просування до реформ все ще є занадто повільним:

- причетність країни, тобто уряди країн, що розвиваються, як і раніше, повинні взяти на себе більш рішуче керівництво своєю власною політикою розвитку і далі взаємодіяти зі своїми парламентами і громадянами під час її формування;

- створення більш ефективних та інклюзивних партнерств, залучення внесків усіх учасників процесу розвитку (країн із середнім рівнем доходу, глобальних фондів, приватного сектора, організацій громадянського суспільства) у більш інклюзивні партнерства;

- досягнення результатів розвитку і відкритий їхній облік. Демонстрація впливу має бути більшою мірою центральним елементом зусиль щодо підвищення ефективності допомоги [3].

Четвертий форум високого рівня щодо ефективності зовнішньої допомоги відбувся у Пусані 29 листопада – 1 грудня 2011 року, де прийнято Пусанську декларацію: «Пусанське партнерство для ефективної співпраці з метою розвитку», яка є результатом форуму. Окрім Декларації, було проголошено Пусанську заяву, яка передбачає формування нового партнерства для ефективного співробітництва у цілях розвитку і спонукає країни-донори і країни-одержувачі разом створити нову систему задля моніторингу міжнародних зусиль із надання допомоги. Пусанська декларація встановлює принципи, які закладають основи для ефективної співпраці між донорами і країнами, що розвиваються, з метою їхнього подальшого розвитку. Серед цих принципів є прихильність пріоритетам країн, що розвиваються, у сфері розвитку; орієнтація на результати; широкі партнерства у цілях розвитку; транспарентність, взаємна відповідальність і звітність. Низка сфер вимагає особливої уваги: створення сприятливих умов для сталого розвитку у ситуаціях конфліктів і слабкості; партнерські відносини, спрямовані на зміцнення стійкості і зниження уразливості перед обличчям несприятливих впливів; співробітництво у форматі «Південь-Південь» і тристороння співпраця на благо сталого розвитку; боротьба із корупцією і незаконними грошовими потоками; приватний сектор і розвиток; фінансування діяльності, пов'язаної зі зміною клімату.

Уряд України як координатор діяльності, пов'язаної із залученням МТД, забезпечує формування стратегічних програм МТД відповідно до Програми діяльності КМУ; Угоди про асоціацію між Україною, з одного боку, та ЄС і Європейською спільнотою з атомної енергії та їхніми державами-членами, з іншого боку [4]; Угодами між Урядом України та ЄС щодо допомоги ЄС; ЦСР, схвалених резолюцією Генеральної Асамблеї ООН 25 вересня 2015 року; регіональних стратегій розвитку та інших стратегій.

Національне законодавство про МТД складається із Закону України «Про ратифікацію Рамкової угоди щодо грантів технічної допомоги між Україною та Міжнародним банком реконструкції і розвитку» [5]; Указу Президента «Про приєднання України до Паризької декларації щодо підвищення ефективності зовнішньої допомоги» [6]; Постанови Уряду «Про створення єдиної системи залучення, використання і моніторингу МТД» [7], якою затверджено Порядок залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги; інших нормативно-правових актів і міжнародних договорів України.

Поняття МТД визначено вищезазначеною Постановою Уряду і під нею слід розуміти фінансові та інші ресурси і послуги, які відповідно до міжнародних договорів України надаються партнерами із розвитку на безоплатній і безповоротній основі з метою підтримки України.

Слід відзначити, що було декілька спроб розроблення проєктів Закону України про міжнародну технічну допомогу [8], але їх відхиляла Верховна Рада України, а Указ Президента України «Про міжнародну технічну допомогу» хоча і був опублікований, але не набрав чинності [9].

Відповідно до завдань Паризької декларації щодо підвищення ефективності зовнішньої допомоги [2] в Україні створено Директорат координації МТД при Секретаріаті КМУ [10] для більш координованої взаємодії між Урядом України і партнерами із розвитку. Система координації МТД для визначення і впровадження ключових пріоритетів розвитку України складається із трьох взаємозалежних рівнів, таких як Форум «Партнерство із розвитку» [11]; Стратегічна платформа [12]; Секторальні робочі групи [13].

Форум «Партнерство із розвитку» створений для політичного діалогу високого рівня щодо стратегічних питань здійснення національних реформ, проводиться під головуванням Прем'єр-міністра України з метою обговорення із керівниками дипломатичних представництв, партнерів із розвитку в Україні процесу проведення реформ, визначення спільних стратегічних пріоритетів співробітництва і потреби у залученні МТД до цих пріоритетів. Окрім окремих країн (Великої Британії, Данії, Естонії, Канади, Кореї, Литви, Нідерландів, Німеччини, Норвегії, Польщі, Сполучених Штатів Америки, Туреччини, Фінляндії, Швейцарії, Швеції, Японії), до нього входять Рада Європи, ОБСЄ, ЄС (здійснює більшість проєктів МТД), ООН, ЄБРР, Європейський інвестиційний банк, Світовий банк, Організація економічного співробітництва та розвитку (загалом 23 партнери із розвитку). Зокрема, по закінченню Форуму 8 жовтня 2020 року було прийнято спільну заяву щодо основних напрямків співпраці, серед яких визначено запобігання поширенню пандемії і ключові реформи, які стосуються і екологічних проблем, насамперед стале та інклюзивне економічне зростання. Останнє втілюється у продовженні реформи корпоративного управління у сфері державних банків і державних підприємств відповідно до принципів Організації економічного співробітництва і розвитку, зокрема продовження реформи енергетичного

сектору і ринку електроенергії із урахуванням Зеленої угоди ЄС, а також реформа системи управління відходами. Не менш важливим є схвалення повного пакету законів щодо земельної реформи, що дозволить підвищити продуктивність праці, забезпечити, щоб малі та середні фермерські господарства скористалися перевагами земельної реформи, покращити економічний добробут у сільській місцевості.

Отже, серед ключових реформ чільне місце посідають екологічні питання. Серед них є так звана Зелена угода ЄС або Європейський Зелений Курс (*EU Green Deal*), представлений у Європарламенті 11 грудня 2019 року. Він є дорожньою картою заходів, які перетворюють Євросоюз на ефективну, стійку і конкурентоспроможну економіку, визначатимуть засоби перетворення Європи на перший у світі кліматично нейтральний континент до 2050 року, стимулюючи розвиток економіки, покращення здоров'я та якості життя людей, а також трансформують кліматичні та екологічні виклики на можливості у всіх сферах і політиках ЄС, гарантуючи справедливий та інклюзивний характер зеленого переходу [14]. Зелена угода охоплює такі сфери політики, як чиста енергія (застосування альтернативних, екологічно чистих джерел енергії); стале виробництво (стимулювання екологічних методів виробництва); будівництво (перехід до більш чистого будівництва); стала мобільність (надання переваги екологічним видам транспорту); біорізноманіття (захист екосистем); «від лану до столу» (більш екологічне виробництво харчування); усунення забруднення (швидке та ефективне усунення забруднень довкілля).

Зелена угода є невід'ємною частиною стратегії ЄС щодо виконання плану ООН до 2030 року та ЦСР [15]. В аспекті Зеленої угоди Єврокомісія переорієнтує процес економічної координації на інтеграцію ЦСР ООН, поставлення стійкості і добробуту громадян у центр економічної політики та ЦСР – в основу політики і дій ЄС.

Стратегічна платформа створена для стратегічної координації МТД із пріоритетами національних реформ із урахуванням ЦСР та Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Платформа призначена для загального моніторингу внеску МТД у здійснення національних реформ і Програми діяльності Уряду; обговорення міжгалузевих і наскрізних питань реформ і питань вищого рівня, що надходять від Галузевих робочих груп; розгляду стратегічних питань управління МТД і забезпечення сприятливих умов для співробітництва задля розвитку в Україні.

Секторальні робочі групи (СРГ) підтримують регулярний діалог та координацію між центральними органами виконавчої влади і партнерами із розвитку за відповідними напрямками державної політики і секторальними реформами. СРГ утворюються за погодженням із Секретаріатом КМУ з метою огляду пріоритетів і прогресу у здійсненні заходів, спрямованих на виконання Програми дій Уряду у відповідних напрямках державної політики; узгодження із партнерами із розвитку спільних напрямів співробітництва щодо наявних програм і проектів МТД, а також підго-

товки майбутніх; залучення до секторальної діяльності наскрізних тем із гендерної рівності, цифровізації, антикорупційної діяльності тощо. Прикладами СРГ є розвиток малого та середнього бізнесу, сільське господарство і продовольча безпека, енергетика, енергоефективні будівлі та реформа централізованого теплопостачання, забезпечення екологічної безпеки (більше 20 секторів).

Деталізація функціонування СРГ відбувається через тематичні напрямки, що можна розглянути на прикладі групи, яка забезпечує екологічну безпеку. Група поділяється на тематичні підгрупи: належне екологічне управління, стале управління водними ресурсами і рибальством, кліматична політика, реформа лісового сектору, промислове забруднення та якість повітря, реформа поводження із відходами та біорізноманіття [16].

Основним і спеціальним нормативно-правовим актом у сфері МТД є Постанова КМУ «Про створення єдиної системи залучення, використання та моніторингу МТД» [7], що регулює такі питання: залучення МТД, державна реєстрація проєктів (програм), моніторинг проєктів (програм), акредитація виконавців (юридичних осіб – нерезидентів), використання МТД, реєстрація представництва донорської установи в Україні, система координації МТД.

МТД може залучатись у вигляді будь-якого майна, потрібного для забезпечення виконання завдань проєктів (програм), яке ввозиться або набувається в Україні; робіт і послуг; прав інтелектуальної власності; фінансових ресурсів (грантів) у національній чи іноземній валюті; інших ресурсів, не заборонених законодавством, зокрема стипендій. Міжнародними договорами України передбачено звільнення від оподаткування товарів, які надходять в Україну у межах проєктів (програм) МТД.

Проєкти МТД підлягають обов'язковій державній реєстрації, яка здійснюється Секретаріатом КМУ [17]. Ми можемо розібрати порядок надання інформації на прикладі проєкту «Покращення збереженості відпрацьованих джерел іонізуючого випромінювання в Україні». Окрім назви проєкту, йому присвоюється номер – 1829-07, визначаються дати початку та закінчення – 01.11.2005 до 31.08.2025 р.; обсяг фінансування – 14 млн дол. США; партнер із розвитку – Уряд США через Міністерство енергетики США; реципієнт – Державне спеціалізоване підприємство «Об'єднання “Радон”», Державне спеціалізоване підприємство «Центральне підприємство із поводження з радіоактивними відходами», ДП «Українське державне виробниче підприємство “Ізотоп”»; бенефіціар – Державне агентство України з управління зоною відчуження; виконавець – Тихоокеанське північно-західне відділення інституту *Battelle Memorial*, яке керує Тихоокеанською північно-західною національною лабораторією (PNNL); мета – покращення можливості України щодо запобігання незаконному вилученню джерел іонізуючого випромінювання, які можуть становити загрозу для населення у разі використання їх із злочинними намірами; сектор – ядерна безпека.

Зважаючи на наведений вище приклад проекту у рамках МТД, слід звернути увагу на його суб'єктний склад. З одного боку, це іноземний партнер із розвитку / виконавець, а з української сторони – реципієнт / бенефіціар. Партнер із розвитку (донор, що надає МТД) укладає письмову угоду із виконавцем, який забезпечує здійснення проекту (програми), і грантову угоду із реципієнтом, який одержує МТД. Бенефіціар отримує вигоду та зацікавлений у реалізації проекту. Проектом опікується координатор (зазвичай представник керівника бенефіціара) [18], який наглядає за здійсненням проекту, за підготовкою результатів моніторингу проекту і поданням його бенефіціару. Реципієнт / бенефіціар організовує роботи, пов'язані із реалізацією проекту (програми), та го ує звіти для подання бенефіціару. Отже, здійснюється публічний контроль не тільки за використанням коштів, але і за напрямком, за яким вони спрямовуватимуться згідно із стратегією допомоги. Щодо механізму надання МТД, то слід відзначити його складну структуру, яка не дозволяє оперативно реагувати на зміни у стратегічних напрямках; особливо це стосується охорони довкілля.

Зазвичай міністерства і відомства на своїх електронних сторінках оприлюднюють зареєстровані проекти МТД для широкого загалу. Деякі з них, навпаки, як, наприклад, Міністерство захисту довкілля і природних ресурсів України, лише надають склад секторальної робочої групи і не публікують зареєстровані проекти МТД у компетенції Міністерства [19], що є порушенням права на екологічну інформацію.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Дослідження теоретичних і практичних засад МТД в Україні у сфері охорони довкілля дозволяє зробити висновок, що ці питання ще не відображені у галузевому екологічному законодавстві; відсутній спеціальний закон, який би регулював цей інститут, хоча неодноразові спроби вже були. Нині слід зазначити, що він є досить складним і багатоступеневим механізмом, який не дає змоги своєчасно реагувати на зміни в екологічному стані країни. Тому вдосконалення правового механізму МТД, яка надається нашій країні, підвищить ефективність проведення реформ у сфері охорони довкілля і виконання ЦСР.

Література:

1. Про приєднання України до Паризької декларації щодо підвищення ефективності зовнішньої допомоги: Указ Президента України від 19.04.2007 р. за № 325/2007. *Офіційний вісник України*. 2007. № 31(07.05.2007). Ст. 1247.
2. Паризька декларація щодо підвищення ефективності зовнішньої допомоги від 02.03.2005 р. *Офіційний вісник України*. 2007. № 31(07.05.2007). Ст. 1247.
3. The Paris Declaration on Aid Effectiveness (2005) and the Accra Agenda for Action (2008), OECD, Paris. URL: <https://www.oecd.org/development/effectiveness/34428351.pdf> (дата звернення: 28.09.2021). Назва з екрана.
4. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, від 26.09.2014 р. *Офіційний вісник України*. 2014. Т. 1, № 75. Ст. 2125.

5. Про ратифікацію Рамкової угоди щодо грантів технічної допомоги між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку: Закон України від 13.05.1999 р. за № 650-XIV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 26(30.06.99). Ст. 217.
6. Про приєднання України до Паризької декларації щодо підвищення ефективності зовнішньої допомоги: Указ Президента України від 19.04.2007 р. за № 325/2007. *Офіційний вісник України*. 2007. № 31(07.05.2007). Ст. 1247.
7. Про створення єдиної системи залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги: Постанова КМ України від 15.02.2002 р. за № 153. *Офіційний вісник України*. 2002. № 8(07.03.2002). Ст. 340.
8. Омельченко А.В. Адміністративно-правові засади використання міжнародної технічної допомогив Україні. *Правове регулювання економіки*. 2017. № 16 [Електронний ресурс]. URL: https://kneu.edu.ua/userfiles/24_11_2015/2017/8_pdf.pdf (дата звернення: 28.09.2021). Назва з екрана.
9. Про міжнародну технічну допомогу: Указ Президента України від 01.06.1999 р. за № 596/99. *Офіційний вісник України*. 1999. № 22(18.06.99). Ст. 991.
10. Деякі питання Секретаріату Кабінету Міністрів України: Постанова КМ України від 27.12.2019 р. за № 1154. *Офіційний вісник України*. 2020. № 6(24.01.2020). Ст. 279.
11. Форум «Партнерство з розвитку». Урядовий портал [Електронний ресурс]. URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/mizhnarodna-dopomoga/coordination/forum-partnerstvo-z-rozvitku> (дата звернення: 28.09.2021). Назва з екрана.
12. Стратегічна платформа. Урядовий портал [Електронний ресурс]. URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/mizhnarodna-dopomoga/coordination/strategichna-platforma> (дата звернення: 28.09.2021). Назва з екрана.
13. Координація міжнародної технічної допомоги. Урядовий портал [Електронний ресурс]. URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/mizhnarodna-dopomoga/coordination> (дата звернення: 28.09.2021). Назва з екрана.
14. Європейський Зелений Курс. Представництво України при Європейському Союзі [Електронний ресурс]. URL: <https://ukraine-eu.mfa.gov.ua/posolstvo/galuzeve-spivrobitnictvo/klimat-yevropejska-zelena-ugoda> (дата звернення: 28.09.2021). Назва з екрана.
15. Преобразование нашего мира: Повестка дня в области устойчивого развития на период до 2030 года: Резолюция, принятая Генеральной Ассамблеей от 25.09.2015 г. [Электронный ресурс]. URL: https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=R (дата обращения: 28.09.2021). Название с экрана.
16. Забезпечення екологічної безпеки. Урядовий портал [Електронний ресурс]. URL: https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/mizhnarodna-dopomoga/coordination/environmental-protection?&category_id=29 (дата звернення: 28.09.2021). Назва з екрана.
17. Перелік проектів технічної допомоги Україні, зареєстрованих у Секретаріаті Кабінету Міністрів України. Станом на 17.08.2021 р. [Електронний ресурс]. URL: <https://docs.google.com/spreadsheets/d/1MiwDcsoRC-LAq5MXw6a25oNIWlsgIK0t/edit#gid=1069104742> (дата звернення: 28.09.2021). Назва з екрана.
18. Про визначення координатора міжнародної технічної допомоги, що надходить до ДСА України [Електронний ресурс]: Наказ Державної судової адміністрації України від 25.05.2018 р. за № 264. URL: https://dsa.court.gov.ua/dsa/inshe/14/N_264_18 (дата звернення: 28.09.2021). Назва з екрана.
19. Офіційний портал Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України. Секторальна робоча група [Електронний ресурс]. URL: <https://mepr.gov.ua/content/sektoralna-robocha-grupa.html> (дата звернення: 28.09.2021). Назва з екрана.

Shumilo O. Legal framework of the international technical assistance to Ukraine in the scope of environmental protection

Summary. The article examines the legal phenomenon of international technical assistance and its impact on environmental law and order. The author has analyzed the activities of international organizations and foreign governments providing international technical assistance. The main stages and features of developing effective assistance, i.e. in the field of environmental protection, have been scrutinized. The article has highlighted the role of the UN and the OECD conferences in the development of international technical assistance aimed at improving coordination of assistance between the donor and recipient countries. The author has also paid attention to the Paris Declaration on Aid Effectiveness of 2005, which Ukraine is party of. International technical assistance is based on implementation of the Sustainable Development Goals and creating favorable conditions for this at all levels in a spirit of global partnership and solidarity.

The paper also provides an analysis of the Government of Ukraine as the coordinator of activities, related to the involvement of international technical assistance. This activity is crucial for developing the strategic programs of such assistance in accordance with the country's pro-European course and the sustainable development goals approved by the UN resolution.

The article further narrates about the national legislation on international technical assistance, and its structure of laws, presidential decrees, government regulations, soft law and international treaties of Ukraine in the area. The author has also elaborated on the system of international technical assistance coordination for designing and implementing the key priorities for the development of Ukraine, and its components: the «Partnership for Development» Forum; the Strategic platform; the Sectoral working groups. The author has also focused on the key reforms with a priority on environmental issues, i.e. the European Green Deal. The latter is an integral part of the EU strategy to implement the UN Roadmap 2030 and sustainable development goals.

Key words: international technical assistance, sustainable development goals, climate change, European Green Deal, donor, executive, national project (program) registration, project (program) monitoring.